

STANOWISKO PRZEWODNICZĄCEGO
ZESPOŁU EKSPERTÓW KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI DS. BIOETYCZNYCH
W SPRAWIE KORZYSTANIA ZE SZCZEPIONEK PRZECIW COVID-19
FIRM ASTRAZENECA I JOHNSON&JOHNSON

Dnia 23 grudnia 2020 r. Zespół Ekspertów Konferencji Episkopatu Polski ds. Bioetycznych opublikował dokument na temat szczepionek. Dokument ten jest dalej w całej pełni aktualny i zgodny z nauczaniem teologicznym i moralnym Kościoła katolickiego.

We wspomnianym dokumencie podkreślono, że szczepionki wykorzystujące mRNA (firm Pfizer i Moderna) nie budzą poważnych przeciwwskazań etycznych, gdyż w ich produkcji nie korzystano z linii komórkowych stworzonych na bazie tkanek płodów abortowanych (do ich produkcji nie są wymagane linie komórkowe). Testowanie tych szczepionek na płodowych komórkach nie budzi dyskwalifikujących zastrzeżeń, gdyż takie badanie nie stanowi ogniwa w procesie ich produkcji. W powyższym dokumencie nie ustosunkowano się do szczepionek innych firm, gdyż brak było wówczas pewnych danych na temat technologii zastosowanych w ich produkcji.

Dziś jednak już wiadomo, że szczepionki firm AstraZeneca i Johnson&Johnson są niestety oparte na technologii bazującej na komórkach pochodzących od abortowanych płodów (korzysta się z nich w procesie namnażania tzw. składnika aktywnego szczepionki, czyli pozbawionego zjadliwości adenowirusa). Ten fakt budzi poważny sprzeciw moralny, gdyż w tym przypadku komórki pochodzące z abortowanych płodów stanowią niezbędne ogniwo technologii wytwarzania tych szczepionek. Zgodnie z przedstawionymi w poprzednim dokumencie zasadami katolicy nie powinni godzić się na szczepienie tymi szczepionkami, gdyż istnieją inne – wyżej wspomniane mRNA – które nie budzą wiążących sumienie zastrzeżeń moralnych.

Stanowisko to nie jest jednak ostateczną oceną moralną w kwestii ewentualnego korzystania ze szczepionek firm AstraZeneca i Johnson&Johnson. Trzeba bowiem pamiętać, że wierni, którzy nie mają możliwości wyboru innej szczepionki i są wprost zobligowani określonymi uwarunkowaniami (np. zawodowymi, posłuszeństwa w ramach określonych zespołów, struktur, urzędów, służb, dla których przeznaczono właśnie te szczepionki) mogą z nich skorzystać bez winy moralnej.

Zgodnie ze stanowiskiem Magisterium Kościoła, wyjątkowa dopuszczalność tych szczepionek wynika stąd, że ich przyjęcie nie wiąże się z bezpośrednim uczestnictwem w aborcji, nie oznacza jej akceptacji i jej wymuszania (linie komórkowe wykorzystane w produkcji nie powstały na ich zamówienie). Ponadto związek między płodem abortowanym i szczepionkami nie jest związkiem formalnym (co miałyby miejsce, jeżeli aborcja byłaby przeprowadzona na

zamówienie producenta szczepionek i byłaby wymuszana przez osoby chcące z nich korzystać), ale jest związkiem materialnym (brak związku intencjonalnego i przyczynowego; szczepionkę łączy z aborcją tylko materiał biologiczny z niej pochodzący).

Zakłada się też, że korzystanie z tej szczepionki jest podyktowane przez prawdziwą konieczność czy obowiązek mający na celu ochronę życia i zdrowia osobistego lub bliźnich, którzy mogliby być zakażeni przez kontakt z niezaszczepioną osobą. Osoby takie winny jednak – w możliwy dla nich sposób – manifestować swój stanowczy sprzeciw wobec wykorzystania materiału biologicznego mającego niemoralną genezę w produkcji tej szczepionki oraz dlatego, aby nie zostały uznane za popierające w sposób pośredni aborcję (na przykład pisząc listy sprzeciwu do instytucji sprowadzających lub dystrybuujących tę szczepionkę, czy też do przełożonych).

Niniejsza opinia nie uwzględnia aspektów formalnych szczepień (zwłaszcza możliwych poważnych skutków ubocznych pozostających w związku przyczynowym, a nie czasowym, z podaniem określonej szczepionki), gdyż jak dotychczas brakuje w tej materii pewnych wyników badań oraz obiektywnych, zgodnych i nie budzących wątpliwości opinii specjalistów. Taka opinia będzie możliwa dopiero wtedy, gdy te wątpliwości zostaną w pełni wyjaśnione.

Jednakże – zgodnie z zasadami etycznymi – w przypadku uzasadnionych podejrzeń co do zagrożenia dla życia konkretnych osób stwarzanego przez którąś ze szczepionek, należy rezygnować z jej podania.

Bp Józef Wróbel SCJ

Przewodniczący Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych

Lublin, 14 kwietnia 2021 roku

Episkopat.pl